

ŠTAT — Jil Prosim, poglejte na šte...
 Vaš...
 splo...
 je li...
 izmeti...
 116 E. 72nd St.
 Eastman Gorham
 1944

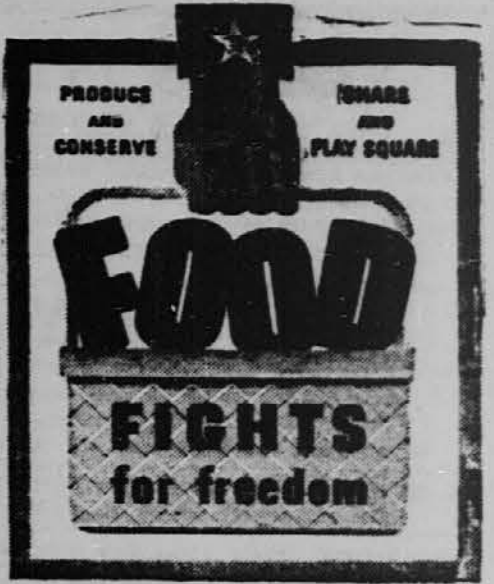
GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 78 — 78 VOLUME LII. — LETNIK LII.

NEW YORK, THURSDAY, APRIL 20, 1944 — ČETRTEK, 20. APRILA, 1944

300 TON BOMB NA URO TEKOM 30 UR

Ameriški in angleški bombniki so skozi 30 ur neprestano bombardirali nemške kraje in kraje po zasedenih deželah ter vrgli povprečno 300 ton bomb na uro, ali 5 ton na minuto. — Od torke opoldne pa do šestih zvečer v sredo so zavezniški bombniki vrgli 9000 ton bomb. — Pri napadu je bilo vdeleženih najmanj 2000 ameriških težkih bombnikov, ki so bombardirali Kassel in Hamm v Nemčiji ter Calais v Franciji.

Poročilo ameriškega glavnega stana označuje večerajšnji zračni napad na Nemčijo kot "zračni vpad v Nemčijo." — Zračni izvedenci v Londonu napovedujejo, da bo v dveh ali treh tednih zlomljena hrbenica nemške zračne sile, ako ostane lepo vreme.

Za letanje je bilo večeraj idealno vreme, pa navzlic temu ni bilo mnogo nemških aeroplanov v zraku.

Angleški letalci so sinoči vrgli 440 ton bomb na železniške proge okoli Pariza in p o drugih krajih za nemškim atlantskim zidom.

Nikdar poprej se ni bilo tako velikih in silovitih zračnih bojev in te napade morejo zavezniški še mnogokrat povečati.

Pri večerajšnjem napadu so zavezniški izgubili samo šest bombnikov in dva napadalna aeroplana. Amerikanci so iz malega števila nemških aeroplanov, ki so jim prileteli nasproti, izstrelili 21.

Temu zračnemu napadu so sinoči pridružili tudi Rusi, ki so bombardirali Lvov, ki je eno največjih železniških križišč v Evropi. Zadetih so bili vojaki in vlak, ki so vozili vojne

potreščine in nastalo je 40 požarov z mnogimi velikimi eksplozijami.

Pri večerajšnjem napadu je bilo nad 6000 zavezniških aeroplanov in sicer 2000 ameriških in 1000 angleških bombnikov, ostali pa so bili napadalni aeroplani.

Ameriški bombniki so ob bellem dnevu bombardirali Berlin in razne kraje v okolici. Okoli 11 ponoči so angleški bombniki bombardirali okolico Pariza, posebno železniške postaje in druge železniške naprave v Noisy-le-Sac, Juvisy, Vaires, Villeneuve in St. George. Zadetih so bile tudi tovarne za lokomotive v Rouenu ob glavni železnici med Diepe in Havre. Ameriški bombniki so metali bombe na tovarne za aeroplane v Kasselu ter hangarje, vojašnice in aeroplane na novem letališču v Eschwege, Paderbornu, Gultesloh, Lippstadt in Werlu, kateri kraji so v bližini Kassela in Hamma.

Nemški radio v Parizu pravi, da so ti napadi najbolj krvavi v vsej vojni in da so le predhodnik onega, kar bo še prišlo.

Židi v Varšavi se bore

London, 17. aprila. (ONA). — Poljski poročnik, ki je pribežal iz poljske pred dvema tedni, je dejal, da še na tisoče Židov živi skritih v Varšavi, celo teta po "Bitki Varšavskega Geta" (židovski okraj).

Za to bitko, med katero je bil poročnik v prestolnici, so Nemci dejali, da so iztrebili vse Varšavske Žide.

Oborožena vstaja je bila 19. aprila, 1943.

Poljski častnik, katerega pseudonim je "Jerzy Jur", je povedal poročevalcem tukaj, da je pred kratkim srečal sedem židovskih sošolcev v Varšavi. Poljski patrioti branijo in krijejo Žide, je dejal.

Poročnik Jur je pripovedal, da je 40.000 mož, žena in otrok dajalo odpor nemškim letalom, tankom in artileriji in dekleta so streljale s strojnimi.

V pripravi za končen odpor, ki je bil obsojen na poraz od vsega začetka, so se Varšavski Židi oboroževali z orožjem kapljenim od Nemcev, prenešenim s pomočjo sočustvujočih Poljakov.

NEMCI PRIČAKUJEJO SKORAJŠN VPAD

Kot pravi poročilo iz Stockholma, je nemško vrhovno poveljstvo ukazalo nemškim četam ob 2000 milj dolgem obrežju od arktične Norveške pa do španske meje, da stoje vedno na straži, ker veliki zavezniški vpad more priti vsako uro. Neko berlinsko poročilo pravi, da bodo mogli zavezniški uspeti samo tedaj, če bodo napadli na kakem kraju, kjer Nemci napada ne bodo pričakovali.

Nemci pa pri vsem tem stavijo vse svoje zaupanje v "atlantski zid" in "Voelkischer Beobachter" celo prinaša sliko druge obrambne črte daleč od morja.

Hitlerjev rojstni dan

Danes je Hitlerjev 55. rojstni dan. Sinoči, kot je imel prej navado, Hitler ni govoril, pač pa sta govorila Goering in Goebbels. Goering je pozival nemški narod, da mora ostati zvest svojemu firerju. Notranja edinstvo pod Hitlerjevimi vodstvom je po Goeringovem zatrdilu stber nemškega odpora.

Goebbels je rekel, da je od izida vojne odvisna 2000 letna evropska civilizacija.

"Mi verujemo v firerja in njegovo zgodovinsko poslanstvo," je rekel Goebbels.

Pri obhajanju Hitlerjevega rojstnega dne ni bila igrana nacijska himna "Horst Wesel Gesang."

Hitler obhaja svoj rojstni dan v svojem gorskem zatišju Berghof pri Berchtesgadenu.

ROOSEVELT ZAVRNIL PROŠNJO IRSKE

Predsednik Roosevelt je na prošnjo irskega, predsednika Eamon de Valera, da bi zavezniški prizanesli Rimu, odgovoril, da je vse to odvisno od Nemčije. Roosevelt pravi, da ni nikakega vprašanja o tem, da zavezniški ne bi obstreljevali Rima, ako v mestu, ne bo nemškega vojaštva. Dalje je predsednik rekel, da imajo zavezniški poveljniki strogo navodila, da varujejo cerkvene ustanove in spomenike, koder gre zavezniška vojska in so jih že pogosto varovali, četudi so pri tem imeli svoje žrtve. Rim rabijo Nemci za poglavito pre-

STEVILO TITOVH PRISTAŠEV NARAŠČA

Kairo, 17. aprila (ONA) — Člani Hrvaške Kmečke stranke pristopajo v Titove vrste. Bivši član jugoslovanske vlade v izgonu, tajnik kmečke stranke v Sarajevu, je izdal poslanico, ki argira, da naj vsi Hrvati podpirajo Tita.

Hrvaški uradnik, Milan Martinović, bivši finančni minister v Puričevi vladi, je zagovarjal pristop nekaterih jugoslovanskih parlamentarcev kmečke stranke k Titovi provizijalni vladi.

Martinović je na čelu Jugoslovanskega komiteja v bližnjem vzhodu, ki podpira Tita.

"Jugoslovanskim reakcijonarjem ne sme biti nikdar dopuščeno, da bi pograbili sadove borbe jugoslovanskega ljudstva!" ... Ivan Regent

"Neovrgljive pravice Jugoslovanskega ljudstva." — Ivan Regent za priznanje provizorične vlade Jugoslavije. — Propaganda diskretiranja OF, izvirajoča v Londonu, se je poostrila.

Brzobjavno poročilo Vse-slovanskega odbora v Moskvi nam podaja sledeči članek, spisano po Ivanu Regentu, tržaškem Slovcu žvečem v Sovjetski uniji:

"Pred tremi leti so izdajalski jugoslovanski generali izročili deželo okupatorjem. Vlada je pobegnila v zamejstvo in prepustila ljudstvo na milost usodi. Hitlerjanci in njih pristasi in podrepaniki so si deželo najprej razdelili med seboj, in potem so začeli sejati med narodom razdor, da bi ga tako čimprej in uspešneja usuznjili. Nedič je podžigal sovraštvo proti Hrvatom s tem, da je prednašal v ospredje idejo "Velike Srbije". Pavelić je obratno pričel vepeljati Hrvatom mržnjo do Srbov in je propagiral "Veliko Hrvatsko". — Slovenski izdajalci pa niso niti iskali kakih visokodonečih idej, ampak so enostavno pomagali italijanskim in nemškim fašistom iztrebljati slovenske patrijote ter metati v koncentracijska taborišča slovenske delavce, intelektualce in kmete, od katerih je bilo mnogo odgnanih v prisilno sužnost v Nemčijo. Toda svobodoljubno ljudstvo Jugoslavije, ki se je s 27. marcem znežilo Cvetkovičeve vlade, katera je hotela preči deželo k osiškemu vozu, se ni podalo in ni klonilo glave pred vpadniki, ampak je nadaljevalo z borbo. Brez vsakršne zunanje pomoči si je ustvarilo svojo armado in svojo vlado ter je organiziralo državne kulturne, zdravstvene in druge institucije na osvobojenem ozemlju.

"Tekom dobe treh let, ko se je ljudstvo doma borilo, ni storila zamejna jugoslovanska vlada ničesar v pogledu pomoči ljudstvu v domovini, pač pa je pobijala borbo za osvoboditve. Skupno s fašističnimi četami so oddelki Mihajlovića, ki je bil vojni minister zamejne vlade, ter Nedičeve edinice vodile borbo proti Osvobodilni vojski in njenim partizanskim oddelkom.

"Še več, zdaj je znano, da se Mihajlovičevi četniki prejemale denarno pomoč od nemških generalov. Novak slovenski izdajalec, ki se je skupno z italijanskimi fašisti boril proti slovenskim patrijotom, ter sedaj sodeluje z Nemci, je bil odlikovan po kralju Petru. In medtem, ko je zamejna vlada podpirala take osebnosti, pa ni hotela dati privoljenja za organiziranje jugoslovanske enote prostovoljcev v Sovjetski uniji, da bi se borila ob strani rdeče armade proti Nemcem na ruski fronti. One častnike in može, ki so izrazili željo, da hočejo iti v borbo proti nemškim vpadnikom je zamejna vlada vrgla v koncentracijska taborišča, kjerkoži jih je mogla do-

seči. Da bi opravičila na kak način svojo borbo proti resničnim patrijotom, partizanom in Osvobodilni vojski, ter z namenom, da nekako opraviči Mihajlovića in Novaka, je zamejna vlada soglasno z Nemci izjavila, da se te izdajalce bore proti komunizmu.

"Reakcijonarja zamejna jugoslovanska vlada se boji ljudstva in njegovih težej po svobodi in narodni enakopravnosti. Treba ji je Mihajlovičev in Novakov za obrano moči in oblasti po vojni. Ali politika reakcijonarcev je doživela poraz. Herojska ljudska osvobodilna armada in Anti-fašistični narodni svet za osvoboditve, s svojim jasnim programom za demokratično Jugoslavijo, zgraja jeno na podlagi narodne enakopravnosti, je zbral okoli sebe vse jugoslovanske patrijote doma in zunaj jugoslovanskih meja ter uživa simpatije vseh demokratičnih elementov.

"Tudi sijajne zmage rdeče armade so zelo vznemirile Hitlerjeve vazale in ministre Jugoslavije. Kralj in Purić sta odletela v London in reakcijonarji so se požurili v svojem prizadevanju, da se poslužijo vseh možnosti, potom katerih bi mogli odvzeti ljudstvu sad njegove borbe in dobiti po vojni oblast v svoje roke.

"Ljudstvo Jugoslavije se za vedno dejstva, da more izvoziti zmago edinole kot zavezniški demokratični sil in z njihovo pomočjo, toda po drugi strani pa s svojo borbo doprinaša v precejšni meri k zmagi svobodoljubnih ljudstev sveta. Zato pa je upravičeno, da zahteva od demokratičnih sil priznanje Narodnega sveta za osvoboditve ali provizorične vlade, kot edino zakonito vlado Jugoslavije, kot tudi priznanje pravice samoodločanja. Ljudstvo Jugoslavije si ni pridobilo pravice dobočanja lastne usode s pomočjo intrig, ampak s krvjo svojih najboljših sinov.

Jugoslovanskim reakcijonarjem ne sme biti nikdar dopuščeno, da bi pograbili sadove borbe jugoslovanskega ljudstva!

Ivan Regent."

ITALJANSKA FRONTA

Včeraj so Nemci pri Rimu štirikrat napadli, toda vsi napadi so bili uspešno odbiti s težkimi izgubami za Nemce.

Severno od San Ambrogio ob reki Garigliano je zavezniška artilerija razstrelila veliko nemško municijsko skladišče. V Cassinu ni nikake izpremembe.

S pomočjo zaveznikov je Tito povečal borbo

Naciji izgubili 1500 mož v nekaj dneh

London, 18. aprila. — Po vsej Jugoslaviji so v teku ostri boji, kot je bilo poročano danes in Nemci so pričeli z ofenzivnimi napadi na štirih različnih predelih jugoslovanske fronte.

Tekom zadnjih nekaj dni so naciji zgubili 1500 mož in partizani jim delajo velike ovire in preglavice z neprestanimi napadi na prometne in druge zveze.

Titov komunist pravi, "da se bojevanje na vseh sektorjih fronte stopnjuje" ter da ima Osvobodilna vojska znatno pomoč v materialu dostavljenem po zavezniških tekom zadnjih par mesecev. Najhujši boji so v Srbiji ter v vzhodni in zapadni Bosni in v Črnigori.

BOJI PROTI NEDIČEVIM IN MIHAJLOVIČEVIM ČETAM

V predelju Guča-Ivanjica v Srbiji so pognali partizani v beg osem oddelkov Nedičevih in Mihajlovičevih vojakov — četam je poveljeval Mihajlović.

Peta divizija Osvobodilne vojske je na fronti blizu Ivanjice porazila tri Nedičeve regimente. Pri tem je sodelovala tudi 2. divizija, ki sedaj nadaljuje z vojevanjem proti bolgarskim četam. Tekom bojev je bilo ubitih 117 sovražnikov in 99 četnikov je bilo zajetih. Zajetega je bilo precej materijala, vključevši deset strojníc, en metalec min in 90 pušk.

V Črni gori so pričeli Mihajlovičevi četniki skupno z

albanskimi kvizlingi voditi ofenzivne boje proti osvobojenemu ozemlju v predelju Sandžaka. Sovražniki napadajo v smeri od Plevlja in Bjelopolja ter skušajo prodreti proti Berani, Andrijevići in Sahovići. Sovražne kolone se pomikajo proti osvobojenemu ozemlju tudi iz Cetinja in Podgorice.

Ljuto bojevanje v zapadni Bosni

V zapadni Bosni, v okolju Mrkonjićgrada so se vršili hudi boji med nacijo in osvobodilnimi silami. Nemci so tekom teh bojev zgubili nad dvesto mož in ranjenih je bilo 400. Partizani so uničili tekom bitke dva nemška tanka.

Pri Livnu je skušal sovražnik izvesti zavraten napad na osvobodilne čete, toda je bil ukamjen. Bojevanje je trajalo deset ur in Nemci so imeli štiri deset mrtvih in šestdeset ranjenih.

Osvobodilne čete so tudi pretrgale na več mestih progo železnice Prijedorbanija-Luka in vlak, ki je vozil fašistične čete, je bil pogran v tem kraju v zrak. Sovražnik je imel 112 mrtvih in mnogo ranjenih.

Boji na Primorskem

Osvobodilne čete v Sloveniji so zadnje dni poškovalave progo in cestne zveze med Gorico in Sv. Lucijo. Ves promet je bil zaustavljen za devet dni.

Osvobodilna fronta v Jugoslaviji bo dobila od zaveznikov več materialne pomoči

London, 17. aprila I(ONA) — Poučeni krogi pravijo, da bodo zahteve jugoslovanskega partizanskega gibanja pod vodstvom maršala Tita, za jugoslovanske fonde in prekomorski prevoz kmalu izpolnjene.

Praktična pomoč bo poslana Titu, katero slednji zahteva, medtem ko so vprašanja, ki se tičejo Jugoslovanske vlade v izgnanstvu odložena.

Neki Titov zagovornik je izjavil, da so popolnoma zadovoljni z napredkom pogajanj. V zavezniških očeh je Tito zrastel v moči in važnosti odkar so Nemci zasedli Madžarsko, sosede jugoslovanskih partizanov.

Odnosaži med Jugoslovansko provizionalno vlado v Jugoslaviji in Jugoslovansko vlado v izgnanstvu s Purićom na čelu, so na mrtvi točki. Purić, ki je sedaj v Londonu, je brez uspe-

ha poskušal oblatiti Tita in pridobiti podporo tukajšnjih jugoslovanskih političnih krogov. Zdi se, da bi se moral mladi kralj Peter in njegovi svetovalci izjaviti.

Angleži so položili mine v Donavo

Angleški aeroplani so posejali Donavo z minami in bal-kanske radijske postaje so naznanile, da ladje po njej ne morejo več voziti. Po 1000 funtov težke mine so spustili na Donavo od Budimpešte pa do Bukarešte.

Vstopite ta mesec v članstvo Rdečega križa.

“GLAS NARODA”

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Siller, President; Ignac Hudec, Treasurer; Joseph Lapaha, Sec.
Head of Offices of the Corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

“Glas Naroda” is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

NA ČEMO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

“Glas Naroda” izhaja vsaki dan izvenem sobot, nedelj in praznikov.
“GLAS NARODA”, 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 6-1243

PREUREDBA FORDOVEGA KRALJESTVA

Odkar je umrl edini sin Henryja Forda, Edsel Ford, ki je bil predsednik Ford Motor Co., so se v upravi tega velikankega podjetja izvršile velike premebe. Najprej je 80-letni Henry Ford zopet prevzel predsedništvo svojega podjetja, prejšnji teden pa je na mesto izvršilnega podpredsednika imenoval Henryja Forda 2., sina Edsela Forda.

V svojem trinem sklepu, da ohrani avtomobilsko kraljestvo svoji družini, je stari Henry Ford brezobzirno očistil hišo.

Po smrti Edsela Forda lansko leto, so se nekateri visoki uradniki pri Ford Motor Co. pehali za čim večjo oblast pri družbi.

Od tega časa jih je že več, bodisi prostovoljno ali pa proti svoji volji, zapustilo službo pri Fordu. Ostala sta samo še dva, ki sta pomagala Fordu graditi njegovo kraljestvo. To sta Harry H. Bennett, prvi Fordov zaupnik in svetovalec in B. J. Craig, tajnik in blagajnik družbe.

Odhajanje visokih uradnikov je doseglo svoj višek, ko je v pričetku tega meseca bil odslovljen Charles B. Sorensen, ki se je pridružil Fordu leta 1905, dve leti zatem, ko je bila ustanovljena Fordova avtomobilska družba s kapitalom \$28.000. Ob koncu leta 1942 je bila vrednost družbe cenjena na \$813,079,879 in Sorensen je bil ena najvišjih osebnosti pri družbi.

Sorensen, ki je po rodu Daneec, je pred 30 leti iznašel način, po katerem je bil avtomobil prepehjan po žici iz enega sestavljalnega prostora tovarne v drugega in je bilo vsako delo do minute določeno.

Ostali visoki uradniki, ki so po Edselovi smrti odšli, bi mogli v vsakem avtomobilskem podjetju služiti kot najboljši moči. In to so:

Lawrence Sheldrick, prvi inženir; H. C. Doss, ravnatelj prodajnega urada; C. W. Van Ranst, ki je sestavljal s tekočino ohlajeni V-8 in V-12 stroj za tanke in aeroplane in Robert Boyer, ki je izdeloval obliko Fordovih avtomobilov.

Odhod A. M. Wibela malo pred smrtjo Edsela Forda smatrajo za pričetek uradniške premebe pri Fordu. Wibel je bil podpredsednik urada za nakup raznega materiala ter je veljal za zelo vplivno osebo v avtomobilski družbi.

Pri tem je zelo značilno, da je družba le malokdaj naznanila “resignacijo” kakoga uradnika.

Wibel, ki je bil pri Fordu 31 let, je kot vzrok svoje resignacije navedel “pojemajoče zdravje in sicer 28. aprila, 1943. Toda že 4. junija istega leta je Nash-Kelvinator Corp. naznanila, da ga je imenovala za podpredsednika in ravnatelja družbe.

V pričetku prejšnjega meseca je tudi Sorensen naznanil svojo resignacijo, rekoč, da je primoran vzeti malo zelo potrebnih počitnic in počitka.

Ed Fordova družba ni o tem ničesar javnosti naznanila. Na drugi strani pa, ko je družba prejšnji teden naznanila, da je bil Henry Ford 2. izvoljen za izvršilnega podpredsednika družbe, je obenem tudi “z obžalovanjem” naznanila resignacijo Josepha Galamba, ki je bil ravnatelj urada za izdelovanje avtomobilskih obodov. Galamba, ki je bil pri Fordu od leta 1906, je bil že nekaj mesecev botan in ni izvrševal svojega dela.

Največ Fordovih uradnikov je sprejela Nash Company, kajti poleg Wibela je vzela še Dossa in Blacka.

S temi Fordovimi uradniki namerava Nash Co. po vojni zelo povečati svoje podjetje.

Sorensen je leta 1942 imel letno plačo \$220,004.96 in jo je prekaala samo plača Edsela Forda in C. E. Wilsona, predsednika General Motors Corp.

Henry Ford 2. je bil poročnik v mornarici in je bil po smrti svojega očeta Edsela Forda odpuščen iz mornarice, da je mogel prevzeti važno mesto v kraljestvu, ki ga je ustanovil njegov stari oče Henry Ford.

NA TORIČU SLAVNE IN PRAVIČNE ZMAGE

Na planotah in pobočjih Cera je žito že požeto. Bogato je rodilo, kakor že dolga leta ne. Bogati so tudi sadonosniki, in na videz je ves okoliš v sreči in blagostanju. Življenje teče pač dalje in mnogi se danes ko maj spominjajo, da se je obetafalo okoliš in njegovemu prebivalstvu tako blagostanje tudi leta 1914 a da je potem imela smrt svojo bogato, strašno žetev.

Na Ceru je bil pred 30 leti spopad srbskega vojaštva in jugoslov. vojnih dobrovoljcev z dosti močnejšo avstrijsko oboroženo silo in, ko je bil ves svet že od prvih dni svetovne vojne prepričan, da bo močna Avstrija pomandrala malo Srbijo, je bil izid cerške bitke v največji meri presenetljiv za prijatelje, sovražnike, sploh za ves svet. Ogromno premoč je sijajno premagala srbska vojska in je moral ves svet priznati, da je jugoslovanska zmagala na Ceru zmaga branilcev svobode in pravice ter veličasten primer nadloveske moralne sile. Cerška bitka dokazuje, kaj lahko doseže narod, ki je na zavraten, nodel način napaden ter postavljen na pot, ki ima samo eno izhodišče: svoboda ali smrt in ki se ves zaveda svoje pravice ter narotnikov podlosti in krivice.

Na Ceru so že davno uretani stari rovi, zemlja ki jih je zasula, bozato rodi, sreča lin di, ki živijo in delajo na s taliko krvi poznoini zemlji, na že vedno krvavito.

V vasi Tokerišu in tudi v drugih krajih je še mnogo ljudi, ki ne bodo nikdar pozabili, kako je tam divjala avstrijska soldateska. V Tokerišu in drugod živijo vdove in sirote borec na Ceru, ki so bogzna kje stromeli in je ohranjen njihov spomin samo v sreči sorodnikov in sobojnikov. Cer je veliko svetišče naših osvobodilnih bojev in nacionalne revolucionarnosti Jugoslovčanov. Usoda je hotela, da se tam proslavi kot zmagovalce vojvoda Stepa Stepanovič, ki je tudi po svojem značaju predstavnik janaških in požrtvovalnih borec, ki so vznikli iz najčistejših ljubezni do rodu, rodne grude ter pravice in svobode. Veliki vojvoda, ki je umrl pred 15 leti, je takrat, ko so po slavni cerški zmagi na dolgo in široko pisali poročevalci tujih listov, zavrnili vse, ki so k njemu hoteli po podatke, z besedami:

“Kar se je storilo, so stori-li moji vojaki in oficirji, če že morete in hočete pisati, zapišite to in nič več, mene pa pustite v miru.”

Zmagovalce se proslav svoje velike zmagae ni udeležil in je velikega moža brezprimerna skromnost do smrti zadrževala v njegovem skromnem domu v Čarčku. Ko so bili boji končani, se je veliki vojvoda vrnil k običajnemu življenju in delu rodne kmečke vasi, a ko je umiral, je ponovil svoje besede iz dni cerške bitke in zmagae: “Pojdite naprejš!”

Jubilej cerške bitke je jubilej svobode in pravične zmagae. Kakor vselej tako velja tudi ob tem jubileju zadnje besede vojvode Stepa. V tolikih letih svobode smo tolikokrat zaostajali in hodili no kričev natih in naš nam bo 30-letnica bitke na Ceru omamila in zapored, da moramo naprej po poti in zmagae cerških junakov.

JAPONSKA PROPAGANDA V INDIJI

(Poročilo iz Washingtona)

(ONA) — Japonske sile napredujejo v Indiji, a politične glave državnega departamenta so v skrbeh zaradi politične situacije v Bengalski provinci.

Uradni krogi zaupajo britanskim zatrditvam iz glavne ga stana Louis Moubhattena, da je situacija dobra. A ti krogi se bavijo bolj s političnimi posledicami japonskega napredka z nemfri v Calcutti kot pa z vojaškimi problemi.

Oni poudarjajo, da so Japonci vodili energično propagando proti britanskemu političnemu vplivu v Bengalski provinci, kjer se sedaj vrše težki boji. Bivši predsednik Indijskega narodnega kongresa, Subhas Bose, je bil postavljen kot možan japonski kvizling Indije.

Edem najmočnejših propagandistov za Japonce v Bengalski provinci na radio, Bose, je obljubljal invazijo za osvoboditev Indije izpod britanskega jarma. “Indijska neodvisna armada,” ki jo je že rekrutiral, ima zadostno število, da služi kot propaganda proti Angležem v Bengalski provinci.

V zgodovini je bil Bengal središče indijskega odpora proti britanskemu vladanju. Že leta 1905 so Britanci spoznali revolucionaren značaj Bengalcega osvobodilnega gibanja in razdelili provinco. Revolucionarni val, ki se je vzdignil, je imel svoj višek v poziknem umoru britanskega vice-roya Lord Hardinga leta 1907.

Lakota je precej otežkočila politični in ekonomski položaj. Pravijo, da je pomrlo okoli tri milijone ljudi zaradi lakota.

Strokovnjaki za indijske zadeve poudarjajo da Subhas Bose ne sme biti podcenjevan kot izdajalec ali pa “kvizling”, ker v očeh milijonov Indijcev predstavlja njihova borba pro-

ti britanskemu vladanju. Njegova politična veličina zraste če se premisli, da je bil izvoljen na mesto predsednika Indijskega kongresa, kot član Bengala, proti volji Mahatma Gandhija.

Politični krogi v Washingtonu pravijo, da če Japonci zavzamejo katerokoli glavno indijsko središče in postavijo zastavo Bose-a in njegove osvobodilne armade, se lahko zgodila ves Bengal vstane v uporu in s tem postavi v nevarnost zavezniško silo in materialno preprečujočo možnost za dvojni Burmske ceste na Kitajsko.

Edem najmočnejših propagandistov za Japonce v Bengalski provinci na radio, Bose, je obljubljal invazijo za osvoboditev Indije izpod britanskega jarma. “Indijska neodvisna armada,” ki jo je že rekrutiral, ima zadostno število, da služi kot propaganda proti Angležem v Bengalski provinci.

V zgodovini je bil Bengal središče indijskega odpora proti britanskemu vladanju. Že leta 1905 so Britanci spoznali revolucionaren značaj Bengalcega osvobodilnega gibanja in razdelili provinco. Revolucionarni val, ki se je vzdignil, je imel svoj višek v poziknem umoru britanskega vice-roya Lord Hardinga leta 1907.

Lakota je precej otežkočila politični in ekonomski položaj. Pravijo, da je pomrlo okoli tri milijone ljudi zaradi lakota.

Strokovnjaki za indijske zadeve poudarjajo da Subhas Bose ne sme biti podcenjevan kot izdajalec ali pa “kvizling”, ker v očeh milijonov Indijcev predstavlja njihova borba pro-

ŽIVIZVIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v 13 dolgih poglavjih opisanih 13 rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne.

13 poglavij — 413 strani
Lično v platnu vezana.

Cena \$2

KNJIGARNA
SLOVENIC PUBL.
COMPANY
216 W. 18th Street
New York 11

Dopisi

MLADJE FANTE SO VSE POBRALI

Priloženo pošiljam naročnino za eno leto. Posebnih novice ni. Vse je nekam bolj žalostno. Mlade fante so že vse pobrali v vojno, matere pa tare težka skrb, kdaj se bodo sinovi vrnili domov.

V bližnjem Oglesby, je umrl Frank Jerin, star 81 let. Moje bil miren in spoštovan od vseh. Doma je bil od Radeč. Zapuščal tri sinove in tri hčere.

Pozdrav vsem čitateljem lista Glas Naroda in Ani Krasni ki lepo urejuje svojo kolono.

Frances Gende,
La Salle, Ill.

MALO SE JE ZAKASNIL

Naročnina za vaš cenjeni list “Glas Naroda” mi je potekla že 20. marca kar nikakor ni lepo od mene, da sprejemam vaš list na dolg že tako dolgo. Vzrok je pa ta: vsako leto se oglasi vaš zastopnik Mr. John Polanc nekaj dni prej ali pa pozneje, ko poteče naročnina, pa plačam. In tako sem tudi letos čakal na njega, pa se mi zdi, da je že predolgo a njega pa še vedno ni na spregled in zato sem se odločil, da vam sam pošljem. To je bilo vzrok moje letošnje zakasnelosti. Tu v tem pismu vam pošiljam money order za \$7.00, to je celotna naročnina za vaš priljubljeni list Glas Naroda. Oprostite mi zakasnelost.

S prav prijateljskim pozdravom ostagam

Frank Mele,
Johnstown, Pa.

OBHAJANJE 50-LETNICE KSKJ.

V proslavo zlatega jubileja KSKJ bo društvo sv. Jožefa št. 57 KSKJ iz Brooklyna, obhajalo s sv. mašo z leviti v nedeljo 23. aprila ob 10. uri v cerkvi sv. Cirila na Osmi.

ZNIŽANA CENA

za koračnico

SOLDIERS ON PARADE

Kar želi, da se čim bolj razširi za

PIANO HARMONIKO

priljubljeno

koračnica

“MLADI VOJAKI”

Je Mr. Jerry W. Koprivnik ustvil s založnikom, da rojaki lahko dobe skladbo po znižani ceni, to je

Sedaj 35c

Dva kamada za 70 centov.

Naročite lahko tudi pri:

Slovenic Publishing Co.

216 West 18th Street

New York 11, N. Y.

VSI ne moremo iti na bojišče se vojskovati proti sovražniku osebne svobode; — VSAK pa lahko pomaga pobiti sovražnika, ako kupuje WAR BONDE in ZNAMKE redno.

ČITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebščine. Da si rojaki zagotovijo redno dopisiljanje lista, lahko gredo upravništva na roke s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vnaprej plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES in ne čakajte na opomin, ker s tem prihranite upravništvu nepotrebne stroške?

RAZGLEDNIK

Če je hči kralja

Najstadejša hči angleškega kralja, princesa Elizabeta. Je ta teden dopolnila svoje 18. leto. Princesa Elizabeta je angleška prestolonaslednica, ker angleška kraljeva dvojica nima moških potomcev. Ako bi se bila Elizabeta rodila v kaki drugi kot pa kraljevi hiši, bi ob svojem 18. rojstnem dnevu imela na izbiro: ali pristopi k Women's Auxiliary Service, ali pa bi šla delat v tovarno.

Ko je bila stara 16 let, se je registrirala za narodno službo kot vsa druga angleška dekleta njene starosti, toda kralj je z svoim 18. rojstnem dnevu imela na izbiro: ali pristopi k Women's Auxiliary Service, ali pa bi šla delat v tovarno. Njen učitelj C. H. K. Marten, ki jo pončuje že 10 let, jo bo poučeval v ustavnem pravnem ter v francoskem in nemškem jeziku.

Na praktični strani pa bo obiskala razne kraje Anglije, da vidi, kako Anglija dela. V tem ima že nekaj izkušnje. Ko je potovala po južnem Walesu, je obiskala pristanišča, ladjedelnic, tovarne in razne civilne obrambne naprave; sprejela je tudi več delegacij in slišala je ljudsko množico klienti v waleskem jeziku: “Ein Tywysogoes” — naša princesa. In ko bo tako vzgojena, da bo enkrat nosila kraljevsko krono, pa bo mogoče zavidala svoje tovarišice, ki nosijo sedaj vojaško ali industrijsko uniformo.

Kar ima rad, je poslal svojemu očetu

Staff Sgt. Freddie Zanetti je poslal svojemu očetu šest ženskih kril iz trave z nekega otokarstva na južnem Pacifiku. In v pismu, ki ga je poleg kril poslal, pravi med drugim: “Tu-

kaj okoli vedno vidim mnogo deklet.”

“I, seveda,” je rekel oče.

Nekaj za krave

Brazilski patentni urad v Rio de Janeiro je te dni prejel prošnjo za patentiranje zelenih naočnikov za krave v času suše. Iznajidatelj trdi, da bo krava, ki bo gledala skozi zelene naočnike, jedla tudi suho mrvo, ker bo mislila, da je zelena.

Štetje drobiža vzame mnogo časa

V New Rochelle, N. Y., je bila Mrs. M. C. Hoffman poklicana pred mestnega sodnika ker je avtomobil pustila predolgo stati na ulici. Toda Mrs. Hoffman je sodniku povedala, zakaj je njen avtomobil tako dolgo stal pred sodnijo. Ko je mislila, da je v ročni blagajni njenega sinčka dovolj denarja, da more kupiti vojni bond, je iz blagajne vzela 1785 penijev in jih je nesla na banko.

Sodnik Thomas N. Fasso je patriotično Mrs. Hoffman oprostil vsake kazni.

Do novih volitev se Nemčija ne bo podala

Poznani radijski komentator Johannes Steel je rekel, da je prepričan, da do notranjega razpada v Nemčiji ne bo prišlo pred predsedniškimi volitvami v Združenih državah.

“Nemci si mislijo,” je rekel Steel, “da se more Nemčija rešiti samo, če bo pri volitvah Roosevelt porazen.”

Nemci so mnenja, da se bo mogoče lažje pogajati z vsakim drugim predsednikom kot pa Rooseveltom.

“Ako ameriški volilci in volilke storijo svojo dolžnost,” je rekel Steel, “in gredo na volišče, tedaj bo sedanja administracija zopet izvoljena z velilkansko večino.”

SEDAJ LAHKO DOBITE

LASTNOROČNO PODPISANI KNJIGI

pisatelja Louis Adamič-a

ZA CENO \$2.50 ZA ZVEZEK

“Two Way Passage”

V tej knjigi, ki je zbudila pozornost vsoga ameriškega naroda, da je pisatelj nasvet, kako bi bilo mogoče po sedanji vojni pomagati evropskim narodom. Iz vseh evropskih držav, tudi iz Jugoslavije, so prišli naseljenci v Ameriko in pomagali postaviti najbolj napredno in najbogatejšo državo na svetu. Sedaj je prišel čas, da Zdruzene države pomagajo narodom, ki so jim pomagali do njihovega stajaja in moči. Pot na dve strani — kakor bi se mogel naslov knjige prestaviti iz angleščine — je jako zanimiva knjiga in je priporočamo vsakemu, ki razume angleško.

“What's Your Name”

“Človeški odgovori na vprašanje, ki se tiče sreče milijonov. Čitanje te knjige je bogato piščano.” — Tako so je izrazili veliki ameriški dnevniki o tej knjigi.

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Pošiljam Money Order za \$..... za lastnoročno podpisano(1) knjigo(1):

Moje ime

Št., ulica all Box št.

Mesto in država

“Glas Naroda”

216 W. 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

NOVA EZDAJA

Hammondov

SVETOVNI

ATLAS

V njem najdete zemljevide vsakega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti današnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov

Naročite pri: “G L A S U NARODA”, 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

Dopisni bran podpis in očitnost na priobčilo- ma. Dopolni na distribucije stavila naj bodo v istih ali drugačijah v svoji sliki.

Dopolni se nam vedno dobrodošli, ker animirajo vse naše čitatelje in se z njimi naši rojaki izkoročat med seboj pogovarjajo.

Vesti iz slovenskih naselbin

NARODNO DELO V CHICAGO, ILL.

To poročilo je malo zakasnelo, a bolj pozno kot nikoli. Nekoliko je vzrok malo zakasneli premeji imen prispevateljev in pa zaposlenost. Kakor je bilo že poročano, je bil v nedeljo 19. marca tuka, velik javen shod združenih Jugoslovancev za Chicago in okolico. Ta shod je s primernim nagovorom in pozdravom otvoril predsednik tega odbora Joseph N. Bazdarič. Govorniki so bili L. Adamič, Rev. Strahinja Matičič, Zarka Bančič, Zlatko Baboković in Sava Kosanović in so nam veliko povedali o delu Združenega odbora jugoslovanskih Amerikancev, o hkratni borbi in težavah naših ljudi v stari domovini in o družem, kar je spojeno s tem.

Njihove govore so navzoči navdušeno odobraval: in kakor se je po shodu govorilo v neki grupi, jim je cel narod hvaležen za njih požrtvovalno narodno delo. Dvorana je bila napolnjena do zadnjega kotička, približno 1200 ljudi. Med govori je bilo par pevskih nastopov in pa Mato Brzovič je napravil apel za prispevke v prid tega gibanja. Skupna vsota nahiranih prispevkov znaša \$2.221,34; stroški s pridobitno shoda so bili \$86,22. Znesek \$2.000 je bil poslan na Centralni odbor ZOJSA, nadaljnjih \$135,12 je pa še tukaj za morebitne tekoče stroške v našem lokalnem delu za agitacijo v prid gibanju.

Na naših prejšnjih sejah je bilo zaključeno, da bodo imena vseh prispevateljev objavljena v listih, ker pa je lista imen prispevateljev po en dolar ali dva itd. preveč dolga, bi vzele mnogo prostora v naših časopisih, kateri prostor raje potabijo za podučljivo, vzpodbudno in agitacijsko gradivo.

Seznam vseh imen ima ta odbor v svojem arhivu. Upamo da boste s tem vsi zadovoljni, priobčimo pa imena rojaki, kateri so prispevali po \$5 ali več. Na shodu so prispevali sledeči:

Klub "Šolta" \$200; "Radniška Sluga" odsek 202 HBZ \$100; — Po \$50,00: Podružnica

TITO

Ob obalah doli do močnega Jadrana, Od izvira do iztoka bistre reke Save, Na bregovih vode Sotle, In pa skoraj preko celega Jadrana;

Tam pojavil se junak je glasoviti, pred katerim trepetajo vsi nacisti. Schieckelgruber, hlapci antikristi; Josip Brozo mu ime je, Tito zmagoviti!

Z dnso in telesom Tito, ta resnični je Slovan, kateri mnoge šteje že junaske čine; za osvoboditev tužne svoje domovine, saj on danes skoraj celemu je svetni znan.

ŽAL MU JE, DA JE POZABLJIV

Posiljam vam \$7,00 kot naročnino za eno leto. Ni lepo, da ste me morali opomniti, je pa vseeno dobro. Odkar mi je žena umrla, vse pozabim, tudi na druge stvari. Poprej je žena imela vse v oskrbi: časopise, assemente in drugo. Je pa tudi radi dela, posebno sedaj spomladi, ko se vreme izboljšuje.

Prosim, da mi oprostite, Glas Naroda itak ne bom pustil, dokler bom živel, ker ga čitam že od leta 1907, odkar sem v Ameriki. Posebno se mi dopade kolona Razglednik in romani. Bi kaj več napisal, pa me muči revmatizem, star sem že 76 let in stara roka ni več uporabna za pisanje.

Pozdravljam vse vredništvo skupaj in Glasu Naroda želim dovolj napredka.

Matt Galičič, Schnylerville, N.Y.

ZA SPREJEM VOJAKOV

Kakor čitamo, se vrše prireditve v korist ravnim se vojakom ob koncu vojne po raznih slovenskih naselbinah širrom Amerike. Pri nas smo tudi imeli prireditev dne 25. marca, katere je sijajno izpadla ob nepričakovani veliki udeležbi posetnikov. Ne bom opisoval prireditve, katere je minula, ker je bila opisana v časopisih pred 15. marcem, rečem na le toliko, da vsa čast fistlin, ki so bili v tem godstvu publiki za poset, in posebno članstvu društva, katero se ni nustrašilo spraviti tiktetov v promet za blizu \$300,00.

V odboru za to prireditev je bilo zastopanih tukajšnjih 5 društev, katere so vsa storila svojo dolžnost do naših fantov vojakov. Najbolj se je pa odrezala članica društva "Gowanda Boosters", ki še sploh Slovenka ni. Mrs. Caumen, ki je spravila 34 knjižice tiktetov za Vojni bond v cirkulacijo. Ta članica z možem vodi cvetlično trgovino v mestu, podpirajo naše ustanove, kadar in kjer ji čas dopušča in je radi tega priporočljiva, da se jo podpira v njeni trgovski obrti. Potom talke, in če ostanemo pri isti, sluge smo si gotovi, da nas bodoje naši fantje veselili, ko se zmagoslavno vrnejo iz bojnih poljan. Marsikateri v naselbini bi morda rad želel vedeti, kaj in koliko se je naredilo prebitka. Radi tega je dolžnost odbora, da poroča rezultat. Vojni bond je dobila Miss Raport za \$100. Čistega pa je ostalo od prireditve \$225,00, torej se sedaj nahaja v blagajni \$275,00 za počaščenje vojakov. Kdor želi pa več informacij, naj se obrne na tajnika Louis Sladič, ki bo radi volje raztolmačil v-akemu. Še enkrat hvala posetnikom,

SLOVENSKO SAMOSTOJNO BOLNIŠKO PODPORNOSTVO za Greater New York in okolico, ink.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj se ni član tega društva, naj vpraša svojega prijatelja ali prijateljico ali pa enega izmed odbornikov za natančna pojasnila. V nesreči se šele pozna, kaj pomeni biti član dobrega društva.

TEKOM 32 LETNEGA POSLOVANJA je društvo izplačalo \$11.200, smrtnine in \$18.822, bolnine in ima v blagajni z 31. decembrom, 1943 \$17.450,23.

Naloženi denar je: \$ 8.320,00 U. S. Savings Bonds \$ 5.000,00 Defense Bonds \$ 4.130,23 naložen v banka

Skupno: \$17.450,23

Odbor za leto 1944:

Predsednik: MIHAEL UREK 82 Weirfield St., Brooklyn, N. Y.

Tajnik: JOSEPH POGACHNIK 580 Liberty Avenue, Williston Park, L. I.

Podpredsed.: ANDEJ IVANSEK 288 Harmon St., Bklyn, N. Y.

Zapisnikar: ANTHONY CVETKOVICH 983 Seneca Avenue, Brooklyn, N. Y.

Nadzorniki: I. FRED VELEPEC 7225 - 67th Place, Glendale, L. I. II. VINKO ZALOKAR 71-09 - 69th Street, Glendale, L. I. III. JOHN YURKAS 405 Himrod Street, Brooklyn, N. Y.

Arhivar: JOSEPH POGACHNIK, 580 Liberty Ave., Williston Park, L. I. Društvo zbiruje vsako tretjo soboto v svojih društvenih prostorih v American Slovenian Auditorium, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

ZA PODPORO SLOVENSKEGA NARODA.

Potom vključenih društev pri tukajšnji podružnici JPO SS smo se zavzeli, da napravimo nekoliko denarja, katerega bomo rabili za stroške s pošiljanjem obleke našemu narodu v Jugoslaviji. Člani odbora podružnice so darovali ali preskrbeli 10 dobrotkov, za katere se je prodajalo srečke, kar je prineslo čistejšega dobička \$201,45 katero vsoto je blagajnik vložil na tukajšnjo hranilnico do časa, ko se bo rabila.

Dobitkov so bili deležni sledeči: Jos. Remsha, Daniella Povsic, Martin Jelene, Anton Berec, Johanna Gorenz, Clara Suscha, Jos. Remsha, Društvo Bratje Zaveze, Skupina pri J. C. Ravnjak in Anna Modez.

Predsednica podružnice Manie Prislant se pristržno zahvali vsem za trud s prodajo knjižic, kakor tudi najlepša hvala darovalcem dobrotkov. Tukaj imamo zopet vpogled, kaj vse se lahko napravi v skupnosti in z dobre volje v tako kratkem času.

Ostajam z narodnim pozdravom

Johanna Mohar, tajnica podr. 4 JPO SS Sheboygan, Ill.

EDINI SLOVENEK V MESTU

Moja naročnina poteče 20. aprila, zato vam pošiljam za nadaljnjih 6 mesecev \$3,50. Zelo mi je težko prijati za pisalno pripravo, ko me je delno kap zadela po moji desni roki pred tremi leti. V tem mestu sem sam Slovenec.

Pozdrav!

Joseph Pucelj, Niagara, Wis.

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, ako je vam le priročno, da se poslužujejo — UNITED STATES CANADIAN POSTAL MONEY ORDER.

SONART REKORDI

Nove slovenske ploščel

Jerry W. Koprivšek in njegov orkestar

M595—Wedding Polka (Ne bom se možila; Ti pa jest, pa židana marelja) Wedding Walts Slovenski Walts Pojo Rupnick sestra

M596—Jeep Polka (Mat' polico pešajo) Marine — polka

M597—Terezinka — polka Na planinah—valček

Lepe Melodije

Duquesne University Tamburica Orkestar

M575—Na Marianne, polka Kje so moje rožice Mariška pagla—polka

Jerry Koprivšek in orkestar

M576—Terezinka polka Na planinah—valček

Za tozadavni cenik in cene plošč se obrnite na

JOHN MARSICH, Inc.
463 W. 42nd St., NEW YORK

45-LETNO PREISKUŠNJO

IMA

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

:: AMERICAN FRATERNAL UNION ::

ELY, MINNESOTA

KI IMA

25,000 ČLANOV IN TRI MILJONE

DOLARJEV PREMOŽENJA

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Ameriški Bratski Zvezi, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti boleznim, nesrečam in smrti

Ako je društvo A.B.Z. v vaši naselbini, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

EDINI SLOVENEK V MESTU

Moja naročnina poteče 20. aprila, zato vam pošiljam za nadaljnjih 6 mesecev \$3,50. Zelo mi je težko prijati za pisalno pripravo, ko me je delno kap zadela po moji desni roki pred tremi leti. V tem mestu sem sam Slovenec.

Pozdrav!

Joseph Pucelj, Niagara, Wis.

EDINI SLOVENEK V MESTU

Moja naročnina poteče 20. aprila, zato vam pošiljam za nadaljnjih 6 mesecev \$3,50. Zelo mi je težko prijati za pisalno pripravo, ko me je delno kap zadela po moji desni roki pred tremi leti. V tem mestu sem sam Slovenec.

Pozdrav!

Joseph Pucelj, Niagara, Wis.

EDINI SLOVENEK V MESTU

Moja naročnina poteče 20. aprila, zato vam pošiljam za nadaljnjih 6 mesecev \$3,50. Zelo mi je težko prijati za pisalno pripravo, ko me je delno kap zadela po moji desni roki pred tremi leti. V tem mestu sem sam Slovenec.

Pozdrav!

Joseph Pucelj, Niagara, Wis.

EDINI SLOVENEK V MESTU

Moja naročnina poteče 20. aprila, zato vam pošiljam za nadaljnjih 6 mesecev \$3,50. Zelo mi je težko prijati za pisalno pripravo, ko me je delno kap zadela po moji desni roki pred tremi leti. V tem mestu sem sam Slovenec.

Pozdrav!

Joseph Pucelj, Niagara, Wis.

EDINI SLOVENEK V MESTU

Moja naročnina poteče 20. aprila, zato vam pošiljam za nadaljnjih 6 mesecev \$3,50. Zelo mi je težko prijati za pisalno pripravo, ko me je delno kap zadela po moji desni roki pred tremi leti. V tem mestu sem sam Slovenec.

Pozdrav!

Joseph Pucelj, Niagara, Wis.

EDINI SLOVENEK V MESTU

Moja naročnina poteče 20. aprila, zato vam pošiljam za nadaljnjih 6 mesecev \$3,50. Zelo mi je težko prijati za pisalno pripravo, ko me je delno kap zadela po moji desni roki pred tremi leti. V tem mestu sem sam Slovenec.

Pozdrav!

Joseph Pucelj, Niagara, Wis.

EDINI SLOVENEK V MESTU

Moja naročnina poteče 20. aprila, zato vam pošiljam za nadaljnjih 6 mesecev \$3,50. Zelo mi je težko prijati za pisalno pripravo, ko me je delno kap zadela po moji desni roki pred tremi leti. V tem mestu sem sam Slovenec.

Pozdrav!

Joseph Pucelj, Niagara, Wis.

EDINI SLOVENEK V MESTU

Moja naročnina poteče 20. aprila, zato vam pošiljam za nadaljnjih 6 mesecev \$3,50. Zelo mi je težko prijati za pisalno pripravo, ko me je delno kap zadela po moji desni roki pred tremi leti. V tem mestu sem sam Slovenec.

Pozdrav!

Joseph Pucelj, Niagara, Wis.

EDINI SLOVENEK V MESTU

Moja naročnina poteče 20. aprila, zato vam pošiljam za nadaljnjih 6 mesecev \$3,50. Zelo mi je težko prijati za pisalno pripravo, ko me je delno kap zadela po moji desni roki pred tremi leti. V tem mestu sem sam Slovenec.

Pozdrav!

Joseph Pucelj, Niagara, Wis.

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI IZROČILI SOSEDU, DA JO PREČITA

THE INCREDIBLE TITO

Man of the Hour

V angleščini izpod peresa slovitiga pisatelja

Howard Fast-a

Povest o bojih Jugoslovancev za svobodo, o čemer ni bilo pisano še nikdar poprej.

"Najbolj razburljiva povest v 27 letih!"

Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je zaloga teh knjižic zelo omejena, je priporočljivo, da pošljite naročilo prej ko more. K naročilu priložite v dobrem zavrtiku gotovino oz. znakme (Združenih držav). — Naročite lahko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
214 West 18th Street, New York 11, N. Y.

PROKLETA

Spisal EMILE RICHEBOURG
Iz francoščine prestavil J. L.

(17)

Jean Renaud postavi svojo puško v kot, vrže svoj klobuk na posteljo ter sede. Ni se mogel več vzdrževati na nogah. „Nu,“ reče svoji ženi, „hočeš mi dati poljub?“ „Ne zaslužiš ga,“ odgovori ona. „Pojdi, ti grda klepetulja! Pojdi sem!“ Šla je k njemu, ter se mu dala poljubiti. „In kakšen si mi danes!“ nadaljuje ona. „Misliš bi vprav, da si se valjal po prahu. Tvoja obleka, brada in celo troji lasje, vse je prašno.“

„Ni čuda, saj je dosti prahu na cesti.“ „A ti si tudi bled in propaden!“ „Ker sem ravno truden.“ „Je li tudi prav, Jean, da me puščaš vso noč samo, da trepečem zate? Nisem mogla zaspati, najstrašnejše reči so mi blodile po glavi!“

„Ne bodi tako otrožja, saj si vendar lahko mislila, da se ne izgubim!“ „Šel si bil s puško na lov na volkove, zato me je bilo strah — nesreča se lahko zgodi.“

„Te je res,“ zamrmra Renaud. Potem pa glasno reče: „Zdaj si pa mirna, ne li?“

„Tako, tako. A vendar se ne vem tega, kje si bil vso noč.“ „Pa nisi morda ljubosumna!“ povpraša, ter se sili, da bi se nasmejal.

„Ti pač veš, da nisem. In vendar —“ „Sej si mogla misliti da mi je bilo treba iti v Terroise.“

„Seveda, vedela sem to, pa, če vpoštevam vse mogoče ovire, bi bil vendar moral biti doma že ob 11 uri.“ „Revsček moj, ti pa bolje znaš računati kakor jaz.“

„Ne zasramuj me!“ „To mi niti na um ne pride, draga Genevieve.“

„Tedad mi ne poveš, kaj si delal?“ „Na, bil sem na pristavi, kjer sem izpraznil dobršno steklenico vina na zdravje gospodične — in tudi na svoje zdravje. Gospodična Lucila je danes zjutraj odpotovala v Champagne.“

„Že zopet?“ „Neka njena prijateljica iz odgojevališča je baje nevarno zbolela.“

„Tako — nu in potem?“ „Potem! Potem sem ubral pot pod noge skozi Fremi-court v mlín. Moko se danes dobiš. Nazadnje sem šel v Terroise in —“

„In si tam ostal?“ „Tako je, in ostal sem tam!“

„Ne da bi mislil name, ne da bi se povpraševal, ali ne umrjem od strahu zaradi tebe. Kakor sem rekla, Jean, ti si malopridnež!“

„Gotovo si začel v kako gostilno med kvartače. Vročje ti je bilo, pil si nekaj čez mero ter si se opil!“

„No, to je istina, uganila si! Slabo mi je bilo, in nisem se mogel vrniti.“

„Vidiš, da sem imela prav, da me je bilo strah! Pa tebi še vedno popolnoma ni dobro, ti trčiš. Tako čudno gledaš!“

„Res je, ni mi prav dobro!“

„Morda bode prav, da malo prigrizneš. Kaj bi hotel jesti? Imam še malo slanine in sira. Lahko ti naredim juho.“

„Prav, naredi mi dobro juho!“ „S čebulo!“ „Da.“

„In skočiti ti hočem tadijo malo mleka.“

„Kakor misliš.“

Renaudova hiša je bila iz dveh prtiličnih izbic, nad tem pa je bil hišni pod, na katerega je prišel človek lahko po lestvi.

Jean Renaud se napoti v drugo sobo, kjer je bila vsa oprava v štirih blaženjenih stolicah, v stari rdeči skrini, na kateri so bile risane svetlece s križčimi barvami.

Genevieve pa odide, da napraví skromni zajtrk.

Jean Renaud zapre vrata za soboj ter ostane sam.

Zdajci privleče iz žepa veli kvavitek. Bili so papirji, ki jih hje bil peškal v sobi, kjer je bival umorjenec v St. Tramu.

Ker ni mogel oddati teh važnih papirjev gospodični Lucili Mellierovi, kakor je to obljubil, je bil za trenutek v resnični zadregi.

Besede unarajčnega tujca so se zvenele v njegovih ušesih in ni si mogel prikivati, da si je naložil kot hranitelj teh papirjev veliko odgovornost in to osobito spričo strašne skrivnosti, ki so jo obsegali.

Nositi te papirje v žepu pač ni mogel, ker bi jih lahko izgubil. Bal se jih je tudi skriti v omari, miznici, ali skriji, ker bi jih lahko iztaknil njegova žena. Imel je vse zauparje v Genevevo, imel jo je celo sposobno, da bi obvarovala skrivnost.

Pa obljubil je bil, da hoče molčati, da, celo prisegel je bil na to. Ker o obstojnosti teh papirjev ni mogel praviti, moral jih je seveda skrivati pred očmi Genevieve, dokler bi se ne vrnila gospodična Lucila. Vsekako je bila Genevieve jako radevedna kakor sploh vse ženske, vrhu tega je imela tudi prednost mimo svojega moža; znala je čitati.

Jeanu Renaudu se je bilo torej bati, da ne bi Genevieve izvedela skrivnosti ter jo potem raznašala. Misli na to ga je stre ala, kajti umirajoči mladenič mu je bil rek: i da bi imela odkritje skrivnosti strašne posledice. Lahko je torej umeti mučni položaj zbežanega Renauda.

Ni imel velike domisljije in tudi ne tega daru, da bi mogel iznači najmanjše reči. Od zadnjih ur mu je misli razdraženi duh več, kakor v čem prejšnjem življenju, in vendar je moral spraviti drage papirje v varnost.

Mehanično odpre veliki slikani kovček, Nikakor ni mislil, da bi dobil v njem pripravno skrivališče. A zdaj za-gleda valjasto škatljo, v kateri je hranila njegova žena zelen-jadno seme. Za ta trenutek je bila škatlja prazna. Hitro spravi papirje vanjo ter zapre pokrov. Zaeno se pa domisli, da mu utegne žena v kratkem zopet rabiti škatljo in bil je iznova v zadregi. Kar mu pride neka misel, ki mu izvabi na usta smagoslavljan smehljaj. A zdaj ga pa pokliče njegova žena. Juha je bila pripravljena in ga je čakala, kadeč se na mizi. Mož in žena sta veselo zajtrkovala.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

KARTUZIJANI IN KARTUZIJA PLETERJE

Slovenci smo na opisih in orisih samostanov in redov precej siromasti. Pa saj celo zgodovine naših mest in trgov v celoti se nimamo Kranj jo je šele pred par leti dobil in sicer tako izčrpno in dovršeno, da si prestolnica slovenske kulture, Ljubljana, more zakriti od sramu lice.

(Dobili pa smo že zgodaj zgodovine nekaterih župnij, in sicer vestno in dobro napisane. Docela pa nam je bila do novejšega časa neznana zgodovina najpomembnejših samostanov. Šele zadnja leta smo dobili dobre in pregledne monografije posameznih redov in sicer pred leti trapistovskega v Raženburgu ter nedavno kameličanskega v Ljubljani Veliko gradiva za francoskanske province za Slovenijo ter minoritskega samostana v Ptuj. Vendar gre tu bolj za zgodovinske podatke, dočim sodobni čas želi spoznati tudi posejijo ali boljše rečeno, notranjo vrednoto redovniškega življenja in njega pomen za obnovo modernega človeka in njega omike.

Po lepi opremi in raznolnem tisku kakor po čudovito jasnem opisovanju, ki izdaja pivovrstnega stilista, se odklikne knjiga „Kartuzijani in kartuzija Pleterje“. Po svoji zasnovi je knjiga ne le informativnega pomena — znano je, da so o kartuzijanih krožile vse mogoče in med njimi celo bedaste bajke — še večjo vrednost knjige vidim v tem, da nam neprisljčno vzpodbujajo k meditaciji in k spoznavanju, da je le v Bogu življenje življenja vredno, in da nam prepričevalno utrjuje večno resnico, ki jo vsebuje v izreku: Stat erux, dum volvitur orbis (križ stoji nepremično, dočim se zemlja suče) samostanski gih.

Knjiga nas v tonu prijetnega pripovedovanja pouči o vsem: o ustanovitvi kartuzijanskega reda, o življenju kartuzijanov, o namenu kartuzijanskega reda, o apostolatu kartuzijanov, o bratih pri kartuzijanih in končno o zgodovini Pleterij in kartuzijanskega samostana. Iz tega bogatega gradiva samo nekaj najvažnejših črt:

Kartuzijanski red je ustanovil sveti Bruno leta 1084. Namen red je, da bi člani bili vedno združeni z Bogom po molitvi, da se sami duhovno izpopolnijo pa v zadosemaju za druge odpirajo pot k izveličanju drugim; zato jim molitev izpolnjuje pretežni del dneva in noči. V kartuzijanskem samostanu je vse preprosto, brez pompa in tudi verski obredi so kar enostavnejši v svoji resnobi, zajemajo pa zato vsega človeka, ki ga po svoji tisočletni častljivosti in nasličenosti s krščansko tradicijo prenesejo v drug svet, v katerem se duši razodeva Sveto v vsem svojem veličanju. Seveda vodi pot k tej popolnosti po mrtvičenju, zdržnosti in osredotočenju v sebe, da se tako premaguje sila zla — ni pa to zaničevanje in izničevanje stvarjenega biti, marveč njeno odrešenje v višjo resnico in lepoto.

Kartuzijan je puščavnik in živí v svoji preprosti a lični hišici, obdelava vrt, sam si cepi drva itd, le verski obredi so skupni in pa ob nedeljah in praznikih imajo skupen obed dočim jim vsakdanjega prinašajo. Drugače pa menihi v samoti molijo, premišlujejo in delajo kot kovači, strugarji, mlekarji, mizarji itd, ob brezmesni in zdravi hrani. Kartuzijane pokopujejo brez rakev na grob jim pa vsade lesen križ brez napisu. Globoko pretresljiv je opis, kako kartuzijanski menih strogo po pravilu preživi v sobici ves dan človek pa se pri tem ne more otresti misli, da je prav v tem

prava in najčistejša sreča. Eni so sicer rekli, da je to svoje vrste „egoizem,“ toda to sloni na popolnem nepoznanju krščanske meniške religioznosti zakaj ta sreča ni v samozadovoljstvu, marveč v mistični službi in žrtvi samega sebe za občestvo — notranja sreča je le posledica in gotovo ni taka, kakor si jo predstavlja oni, ki pojmuje kot čutno zadovoljnost. Predalce bi nas zavvedlo, če bi popisovali preprosto, pa vendar duhovno tako bogato življenje kartuzijanov in bratov. Eno povzamemo, preden si bežno ogledamo še zgodovino pleterske kartuzije; to je najpopolnejša družina, ki jo preveva en duh: ni je potrebe razen potrebe po Bogu.

Kartuzijanski red je strog in zato ne šteje na stotine samostanov in na tisoče in tisoče menihov. Danes je v Evropi 20 kartuzijanskih samostanov, v katerih biva okoli 1000 menihov. Slovenija je imela svoječasno štiri kartuzijanske samostane: Žice, Jurkloster, ustanovljena že v 12. stoletju. Bistra in Pleterje. Od teh kartuzij je bila obnovljena le kartuzija Pleterje, katere ustanovitelj je bil celjski grof Herman II. Ta je namreč podaril redu zemljišče in grad Scherstein. Samostan so začeli zidati že leta 1403. Od starega samostana je ohranjen le del refektorija, pa lepa gotška cerkev, vse drugo je izgledal zob časa. Škodovali so mu tudi turški vpadi. Ob protestantizmu je kartuzija v Pleterjih propadla, in po 300 letih je prešla v roke jezuitov. Ko pa je bil red jezuitov razpuščen leta 1773, je samostansko posestvo zasegla država. Šele l. 1904 so se vrnilo kartuzijani v Pleterje in sezidali nov samostan, ki je med največjimi samostani v državi. Samostan se lepo razvija in med njegovimi stenami noč in dan kipi goreča molitev k Bogu, naj svoje kraljestvo razgrne čez ves svet da homo zaživi v svetem miru. Obenem vodi samostan vzorno gospodarstvo ter prinaša veliko korist vsemu okoliškemu ljudstvu: ogromna je po stari tradiciji tudi karitativna delavnost, pleterskega samostana.

Osredje lepe knjige, zaradi česar je tudi napisana, je prikazovanje življenja redovnika ki se zaradi najvišjega blagra odpoveduje nižjim blaginjam v visokem idealizmu in duhovnem heroizmu pa si tako obogatuje svoj notranji svet ter okrog sebe žari tiste mravstvene vrline, ki edino morejo dvigniti in prerediti sodobni materializirani svet. Če bi si svet zopet vzel za vzor redovniški ideal življenja vsaj v poglavitni usmerjenosti, bi kmalu utihnili rožljanje orožja in svet bi se globoko oddahnil od sedanjih svojih težav, kriz in strahu pred pogubo.

Državljan

Državljan

Državljan

Državljan

Državljan

Državljan

VESTI IZ ZASEDENIH DEŽEL

Poljska „inteligencija“ med prisiljenimi delavci

London, 17. aprila, (ONA). — V mnogih slučajih so se dali člani poljske „inteligencije“ deportirati kot navadni delavci v Nemčijo zato, da bi vodili odpor in sabotažo med poljskimi tovariši.

Skrivni nemški memorandum, ki se nahaja tu, svari nemške delavske nadzornike proti tem Poljakom.

V neki drugi okrožnici, zahtevajo Nemci od nemških delavcev na Poljskem, da morajo poročati vsak slučaj kanjenih poljskih delavcev, ki iščejo njihovo pomoč, če so osumljeni, da so bili ranjeni v bojih proti Nemcem.

Francozi sabotirajo...

London, 17. aprila, (ONA). — Proizvod aluminija je bil precej zmanjšan zaradi akcije francoskih saboterjev.

Kovina se je strdila v pečeh, ker so francoski patrioti prepredili električni tok v pokrajinah Savoy, Gornji Savoy in Iser. Kovina se strdi v 24 urah brez elektrike. Potem pa traja dva meseca predno se kovina strjena v pečeh izreže in da se produkcija nadaljuje.

Pravijo, da je poškodba šestih tovarn poškodovanih pred kratkim, povzročila izgube 20 tisoč ton aluminija.

Nemci so v stiski za kovino

London, 16. aprila, (ONA). — Poljski viri poročajo, da so Nemci prepeljali 54.000.000 zlotov s Poljskega na Nemško v vojne namene.

Po poročilu poljskega časopisa Dzienni Polski, je bilo srebro vzeto iz Krakovske banke v Frankfurt in zamenjano s papirjem. (Predvojna vrednost zlota je znašala 19 centov.)

Nemci se boje zavezniških letakov

Washington, 14. apr. ONA. — Da ljudje bdejejo zavezniške letake, poročajo Nemci sami. Poročilo agencije DNB poroča, da je bil neki Nемеc v Schweinitzu obsojen na tri leta ječe, ker ni izročil letakov, spušenih po britanskih letalcih.

Nemško poročilo nadaljuje, da je celo širil vsebino med svojimi znanci. — „Nerodne grožnje in strahovanje sovražnikov po radiju imajo namen vplivati na miselnost in moralo nemškega ljudstva, ti letaki pa imajo namen povzročiti zmešnjavo.“

Poročilo, ki pripoveduje o obsodbi Nемеca, katerega ime je Max Scheibe, je opozarjalo na ukaz izdan pred kratkim, ki svari vse, ki so našli sovražniške letake, da jih takoj predajo na najbližji policijski postaji.

DNB. pravi: „Ti, ki širišjo

sovražniške letake, ki jih čita-jo, ali pa širijo njih vsebino, spadajo v vrsto zlobnih klevetarjev, in kot taki morajo pričakovati hudo kazen za delo s sovražnikom.“

Angleški Molitveniki

V krasni vezavi, najfinejšega izdelka.
„KEY OF HEAVEN“ v finem usnju \$1.50
„KEY OF HEAVEN“ v imitiranem usnju \$1.—
Naročite pri:
SLOVENIC PUBL. CO.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

KUHARSKA KNJIGA: Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV
NOVA IZDAJA \$2.50
STANE SEDAJ 2.
Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani
Recepti so napisani v angleškem jeziku ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka je posebno v navadi
Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

KNJIGARNA Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York City

Razprodaja KNJIG po 50 centov komad.

IZDALA SPLOŠNA KNJIZNICA		IGRE	
1 Domače živali Spisal Damir Feigel	19 Tokraj in onkraj Sotle Spisal Fridolin Zolna	28 Magda (Igra) — Alojzij Remeč	29 Peterčkove poslednje sanje (Igra) — Pavel Golin
2 Kreutzerjeva sonata Spisal L. N. Tolstoj	22 Balade in romance Spisal A. Askere	30 Potopljeni zvon (Igra) — Gerhart Hauptmann	31 Revizor (Igra) — Nikolaj Vasiljevič
3 Andrej Ternovc Spisal Ivan Albreht	23 Zbrani spisi za mladino Spisal Engelbert Gangl	32 Spodobni ljudje (Igra) — L. Lipovec	33 Črne maske (Igra) — L. Andrejev
6 Preganjanje indijanskih misijonarjev Spisal Josip Spillman	24 Andersonove pripovedke za mladino Priredila Utva	34 Antingone (Igra) Poslovenil C. Golar	Edini vojni bond, za katerega vam bo žal, je oni, ki ga niste kupili!
8 Pravljičje Zapisal H. Majar	14 Pravljičje in pripovedke za mladino Spisal Silvester Košutnik	36 Sveti Just (Igra) — Spisal dr. F. Petronio	37 Fabiola in Neža (Igra) — Poslovenil J. Podberšek
10 Dedek je pravil Spisal Julij Slapšak	15 Suneški invalid Spisal Silvester Košutnik	38 Tončkove sanje na Miklavžev večer (Igra) — J. Erbežnik in F. Roje	
12 Frank Baron Trenk Po raznih virih napisal Gjuro Pandurič	17 Vojnimir ali poganstvo in krst Spisal Josip Ogrinec		
13 Pariški zlatar Poslovenil Silvester K.	25 Duhovni boj (Izdala družba sv. Mohorja) L. Skupoli		
16 Spisi Kristofa Smida Poslovenil P. F. Hrovat	26 Denar Dr. Karl Englis — Poslovenil Dr. Albin Ogris		
18 Mladim srcem Drugi zvezek. Zbirka za slovensko mladino. Spisal Kaver Meško			

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

ki daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan.

Poleg vprašanj, ki jih navadno sodniki stavijo pri ispu za državljanstvo, vsebuje knjižica še v II. delu nekaj važnih letnic in v III. delu pod naslovom Razno, pa Proglas neodvisnosti, Ustava Zedinjenih držav, Lincolnov govor v Gettysburgu, Predsedniški Zedinjenih držav in Poedine države.

Ozna knjižica je samo 50 centov.

in so dobi pri:
SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th St.,
New York 11, N. Y.